

A woman in a vibrant red, flowing dress stands on a dirt path in a rural landscape. She is holding a brown envelope in her left hand. The background features a yellow house with a green roof, a lake, and trees under a cloudy sky. The scene is bathed in warm, golden light.

MARI
RENKO

*Helmi-
sormus
kirje-
kuoressa*

MARI
RENKO

*Helmi-
sormus
kirje-
kuoressa*

IKOSET I

BAZAR

Copyright © Mari Renko ja Bazar Kustannus, 2025
Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

ISBN 978-952-403-334-3

Taitto: Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

Isovanhemmilleni Reetalle, Lasselle, Ilmille ja Erkille,
tarinaoppaileni ja lukurauhan vartijoille

LUKU 1

CAROLINEN ENSIMMÄINEN ASKEL tuntemattomaan päättyi kuolemantuottamukseen. Korko kirskahti epätasaisella asfaltilla, hän horjahti, ja naps, Jimmy Choo katkesi kahtia kuin kenkien mestauslavalla. Hengenpelastajaksi osoittautui valtava matkalaukku, jota hän oli kironnut koko matkan, sillä ilman sen tukea Caroline olisi päätynyt asemalaiturille kovaonnisen kenkensä seuraksi.

Arvokkuutta laukkukaan ei voinut pelastaa. Caroline oikoi kirkkaanpunaisen kietaisumekkinsa helmaa ja vilkaisi ympärilleen. Onneksi kaksi muuta syrjäisellä pikkuasemalla junasta noussutta kiirehtivät jo kohti kyytejään.

Eipä sillä, että Carolinella olisi ollut paljon arvokkuutta jäljellä. Hän oli hädin tuskin tunnistanut peilikuvaansa aiemmin junan vessassa. Sen hymyttömän naisen meikki-voide oli pakkautunut ihohuokosiin ja tummat varjot silmien alla olisivat tehneet vampyyrinkin kateelliseksi. Hän ei voinut uskoa, että oli lentänyt yli Atlantin ruskea tukka velttona roikkuen ja verkkareissa, joissa oli polvipussit. Vielä edellisellä viikolla kukaan ei olisi missään kohdannut Caroline Tayloria niin huolittelemattomassa tilassa.

Ihme, ettei häntä ollut pysäytetty Helsinki-Vantaan lentokentän passintarkastuksessa. Hän oli ilmiselvä turvallisuus-

riski. Hylätty, häväisty, yksinäinen. Epätoivoinen. Sellainen nainen oli vaaraksi kaikille, etenkin itselleen.

Caroline irrotti hellästi toisenkin lempijalkineensa ja poimi sen korkokenkätaivaaseen siirtyneen parin asemalaiturilta. Hän joutui nieleskelemään kyyneleitään. Tämä ei ollut hyvä alku. Olisi pitänyt arvata, että kadut täällä maailman laidalla olivat jotakin aivan muuta kuin New Yorkissa.

Pikkukaupungin uneliaisuus huokui kaikesta. Muut matkustajat olivat kaasuttaneet tiehensä eikä missään näkynyt edes takseja. Ainoa liikkuva asia oli kauempana koivujen reunustamalla kadulla rollaattoriaan lykkivä vanhus.

Caroline kipristi varpaitaan karhealla asfaltilla. Netin matkaoppaista hän oli lukenut, että suomalaiset olivat luonnonlapsia. He varmaan kävelivät avojaloin metsissä ja halailivat puita. Carolinelle betoni, muovi ja teräs olivat tutumpia.

Kenties siksi matka läpi Suomen oli ollut kuin toiselta planeetalta. Maisemaa ikkunan takana oli hallinnut vihreä. Aina välillä esiin oli putkاهدellut taloja, teitä ja peltoja kuin muistuttamaan, että tästä maailmankolkasta löytyi ihmisiäkin, mutta sitten luonto oli taas saanut vallan.

Kysymys ei ollut siitä, etteikö Caroline olisi arvostanut luontoa. Nytkin hän ihaili vehreää kaupunkia, jota hädin tuskin uskoi sellaiseksi, niin paljon puita ja istutuksia joka puolella oli. Kukkapenkit ja koivurivistöt olivat nättejä, mutta luonto oli parhaimmillaan, kun Carolinen ja sen välissä oli lasi.

Caroline ei ollut ehtinyt selailla matkavinkkejä sen enempiä, niin nopea lähtöpäätös oli ollut. Ja vaikka osa hänen juuristaan oli Suomessa, hän ei tiennyt maasta yhtään mitään.

Helsingissä kaikki hänen vaistonsa olivat käskeneet häntä jäämään paikkaan, joka muistutti edes vähän oikeaa kaupunkia. Mutta tietysti hänen tuurillaan määrämpää oli paikka, jota ei löytynyt matkailusivustoilta. Pohjois-Karjala? Oliko kukaan koskaan edes kuullut sellaisesta? Kartasta päätellen kyseinen osavaltio, tai mikä-lie-Suomen-osanen, oli aivan Venäjän rajan vieressä. Se hermostutti Carolinea enemmän kuin hän olisi halunnut myöntää.

Mutta Caroline ei ollut tullut Suomeen lomailemaan, vaan hänellä oli tehtävä. Käsi hakeutui kirjekuorelle, joka oli huolellisesti aseteltu hänen käsilaukkunsa sisätaskuun. Hän tunnusteli paperin pintaa ja sen läpi tuntuva kovaa esinettä. Sormenpää kiersi täyden ympyrän.

Kun kyytiä ei kerran näyttänyt olevan tiedossa, Caroline päätti kävellä loppumatkan. Ei kuitenkaan paljain varpain. Matkalaukun avaaminen ja sulkeminen oli helpommin sanottu kuin tehty, mutta hetken ähertämisen jälkeen Carolinella oli jalassaan toiseksi parhaat kenkensä. Kartan mukaan määrämpää ei ollut kaukana, ja kaiken kärsimyksen jälkeen fyysinen koetus ei varmasti tuntuisi missään.

Taas kirjettä hipelöiden Caroline nykäisi matkalaukkunsa liikkeelle. Nopeasti hän totesi, että ainakin hänen jalkansa tunsivat jotakin. Miksi ihmeessä hän ei ollut pakannut mukaan yksiäkään matalakorkoisia kenkiä?

Junan pikkuruisessa vessassa laittautumiseen uhrattu aika valui kovaa vauhtia hukkaan, sillä Suomen aurinko osoittautui lämpimämmäksi kuin Caroline oli osannut kuvitella. Hiki pisaroi pitkin selkää ja vaivalla asetellut tummat kiharat oikenivat hänen tavallisiksi laineikseen. Rakkoja alkoi

nopeasti muodostua sekä jalkoihin että käsiin, jotka kiskoivat vastaan hangoittelevaa matkalaukkuja.

Olikohan hänen huulipunansakin levinnyt? Ne muutamat ihmiset, jotka tulivat vastaan, katsoivat häntä kuin hullua. Ehkä hän olikin hullu. Sitä mieltä hänen äitinsä ainakin oli.

Kuin merkistä puhelin vingahti. Koska Caroline kaipasi mitä tahansa syytä pysähtyä, hän päästi irti matkalaukusta ja kaivoi kännykkänsä esiin. Seitsemäntoista uutta viestiä, joista uusin välkkyi yhä näytöllä. Caroline vavahti, kun hän näki lähettäjän nimen. Dominic.

Cece, rukoilen, soita minulle! Haluan vain kertoa, että –

Caroline pyyhkäisi ilmoituksen pois. Osa viesteistä oli takuuvarmasti äidiltä, mutta osan olemassaoloa hän ei halunnut edes tietää.

Vahinko oli kuitenkin jo tapahtunut. Solmu Carolinen vatsassa tiukentui, ja polttava tunne kiehui kurkkua pitkin ylös. Hän työnsi puhelimen takaisin laukkuun ja jatkoi matkaa, mutta jalat tykyttivät kuin lähtölaskentana räjähdykseen. Kaikki se, mitä hän oli viime päivät vältellyt ajattelemasta, oli kiehumaisillaan yli.

Hän ei voinut romahtaa nyt.

Caroline hoiperteli kohti siltaa, jolle tie vei. Auringon kultaama sinisyys tulvi verkkokalvojen läpi ja sammutti sisällä kipinöivän sytytyslangan.

Vesi heijasti kesän heleän sävyistä taivasta ja sen pintaan valkoisella piirrettyjä hahtuvaisia pilviä. Puita oli näköjään täälläkin. Syvänvihreine oksineen ne kehystivät näkymän kuin se olisi ollut maalaus. Koivuja enemmän Caroline kuitenkin kiehtoivat laineet, joiden kuiskailu oli herkempää ja suloisempaa kuin meren kohiseva hengitys.

Vastaranta ei ollut kaukana, mutta kyseessä ei ollut joki. Sen täytyi olla järvi, sellainen, joita Suomi oli ilmeisesti pullollaan.

Caroline kurkisti sillan kaiteen yli. Vesi alapuolella oli varmasti ihanan viileää. Hän kuvitteli millaista olisi sujahtaa sinne, antaa veden ympäröidä hänet ja piirtää hänen rajansa esiin. Pinnan alla odottaisi tuttu rauha, johon kenenkään muun mielipiteet ja vaatimukset eivät yltäneet.

Hän naurahti ääneen omille ajatuksilleen. Seisoiko hän todella jollain vierasmaalaisella sillalla tähyilemässä alas? Se oli selvä todiste mielenterveyden järkkymisestä. Hän ei harastanut uintia missään luonnonvesissä. Uima-altaat olivat puhtaampia ja turvallisempia.

Caroline katseli järven sivua pitkin levittäytyvää pikku-kaupunkia. Se ei ollut New York, ei todellakaan. Mutta ehkä tällaisessa rauhassa ja pysähtyneisyydessä oli puolensa. Täällä oli tilaa hengittää.

Hän ei kuitenkaan ollut tullut ihailemaan maisemia, joten hän käänsi selkensä näylle ja jatkoi matkaa.

LUKU 2

TALO SEISOI TIEN PÄÄSSÄ sen näköisenä, että oli ollut siinä aina. Se katseli uudempia tulokkaita ympärillään kohteliaasti hymyillen, ylväänä kuin vanha rouva, joka tiesi oman arvonsa. Keltainen maali oli viehättävällä tavalla haalistunut ja avoimen portin molempia pylväitä koristivat lyhdyt. Caroline saattoi nähdä mielessään, millaista tänne oli palata kotiin iltapimeällä, kun lyhtyjen valo kutsui sisälle lämpimään ja turvaan.

Pihapiirissä rehotti puutarha, joka oli nähnyt parempiakin päiviä. Sen perältä pilkotti kaksi punaista piharakennusta. Caroline pohti, pidettiinkö niissä eläimiä. Talo oli kylläkin keskellä omakotitaloaluetta, mutta hän pystyi helposti kuvittelemaan lehmän tai pari napostelevaa lehtiä villiintyneistä pensaista. Siis jos lehmät söivät lehtiä. Caroline ei ollut koskaan nähnyt sellaista läheltä.

Kaiken kaikkiaan paikka oli oikein suloinen, eikä Caroline voinut vastustaa näkyä, vaan nappasi siitä pari kuvaa. Hänen sormensa häälyi jo Instagramin kohdalla, kun hän tajusi mitä oli tekemässä.

Hän ei ollut käynyt sosiaalisessa mediassa moneen päivään. Ei sen jälkeen, kun...

Caroline sulki puhelimen. Tuntui kuin häneltä olisi puuttunut yksi raaja. Niin iso osa hänen elämänsä, hänen toimeentuloaan ja identiteettiään oli viety häneltä.

Hän ravisteli kipeät muistikuvat päästään ja keskittyi vanhaan taloon edessään. Menneisyydestä löytyi asioita, jotka hän pystyisi ratkaisemaan täällä ja nyt. Muu saisi odottaa vuoroaan.

Paikan täytyi olla oikea. Osoite täsmäsi ja talo oli selvästi vanha. Joku oli kuitenkin pitänyt siitä huolta, sillä valkoiset ikkunapielet hohtivat kuin vasta maalattuina. Suloinen, Caroline huomasi ajattelevansa taas.

Hänellä ei ollut aavistustakaan, löytäisikö hän sieltä sen, mitä etsi, mutta se oli paras paikka aloittaa.

Caroline ei epäröinyt astuessaan sisään portista. Hän etsi turhaan ovikelloa vihreältä etuovelta. Kun hän kokeili ovenkahvaa, hän kauhistui ensin, mutta hymähti sitten. Olisi pitänyt arvata, että ovi oli lukitsematon. Maailmassa tuskin oli turvallisempaa paikkaa kuin pohjoismaalainen pikkupaikkakunta. Tai hyväuskoisempia ihmisiä kuin sen asukkaat.

”Haloo? Onko täällä ketään?” Caroline huusi englanniksi, mutta ei saanut vastausta.

Eteinen huokui kotoisuutta. Seinällä roikkui värikäs seinävaate, pienellä sivupöydällä näytti olevan jäähtymässä jokin pataruoka ja nurkassa lojui kasa kenkiä. Tai osa kengistä oli aseteltu siististi seinän viereen ja osa potkittu muiden päälle hujan hajan. Yhdet olivat oikein nätit korkokengät, jotka Carolinen silmä tosin tunnisti halpaliikkeen kengiksi. Joka tapauksessa hänen sydäntään vihlaisi nähdä, että niitä oli kohdeltu niin huonosti.

Eivät kai suomalaisetkaan jättäisi oviaan lukitsematta, kun olivat itse muualla? Caroline ei uskonut, että kukaan voisi olla niin luottavainen, mutta sulki silti oven ja jäi ulko-

portaille seisomaan. Hän ei halunnut saada syytettä tunkeilusta heti ensimmäisenä päivänään Suomessa.

Hän oli kuitenkin tullut jo pihalle asti, joten sen lähemmästä tutkimisesta ei varmasti olisi haittaa. Matkalaukku sai jäädä portaiden viereen, kun hän kiersi talon taakse.

Sieltä hän löysi jälleen veden. Muutama puu ja valkoinen huvimaja peittivät osan näkymästä, mutta siinä järvi oli. Caroline kääntyi vilkaisemaan talon ylimpiä ikkunoita. Niistä oli varmasti kaunis näköala, varsinkin iltaisin, sillä aurinko oli jo aloittanut laskeutumisen kohti järvenselkää.

Yhtäkkiä kimeä kirkaisu rikkoi Carolinen ajatukset. Hän tunnisti hädän sen kuullessaan, asuihan hän New Yorkissa. Kotikaupungissaan hän olisi kiiruhtanut heti kauemmas äänestä, mutta täällä huuto oli niin asiaankuulumaton, että hän suorastaan syöksähti sitä kohti.

Alempana rannassa näkyi laituri ja sen edessä kolmas punainen piharakennus. Caroline pysähtyi mäkeen rakennettujen portaiden yläpäähän ja näki tytön ryntäävän ulos rakennuksesta.

Tytöllä oli pinkit hiukset ja samanvärisen pikkuruinen toppi. Paljon muuta hänellä ei ollutkaan päällään, sillä hänen minihameensa oli revennyt ja hän joutui kannattelemaan hametta ylhäällä toisella kädellään. Toisella hän puristi jotakin rintaansa vasten.

Tytön kasvoilta paistoi kauhu. Hän loikki portaita ylös kohti Carolinea, muttei näyttänyt huomaavan vierasta. Niin kiire hänellä oli vilkuilla olkansa yli miestä, joka jahtasi häntä.

Mies oli selvästi vanhempi kuin tyttö, Carolinen ikäinen, ellei vanhempikin. Miehen ruskea flanellipaita ja verkkarit

olivat kuin vaatekeräyksestä noukitut, vuosikymmenen ta-
kaista muotia, ja vaalea hiuspehko oli leikkauksen tarpeessa.
Ajamaton sänki korosti voimakasta leukaa, joka oli jännitty-
nyt vihaiseen ilmeeseen.

Mies oli selvästi kulkuri tai jonkin sortin laitapuolen kul-
kija, eikä Carolinella ollut aikomustakaan antaa tämän kos-
kea viattomaan alaikäiseen tyttöön.

Tyttö huomasi Carolinen ja huusi sanan, joka oli yksi
niistä ainoasta neljästä – *kyllä, ei, kiitos ja apua* – jotka Caro-
line oli vaivautunut opettelemaan suomeksi. Caroline vetäi-
si tytön taakseen ja otti pienen askeleen niin, että sai pai-
nonsa päkiöilleen. Mies jymisti heitä kohti kuin hurjistunut
sarvikuono.

Caroline luotti siihen, että sarvikuonot eivät osanneet
krav magaa. Hän aloitti iskemällä kämmenpohjansa jyke-
vään leukaan. Se hidasti miestä vain hiukan, mutta ohjasi
onnistuneesti tämän liikkeen suuntaa. Caroline jatkoi kyynär-
päällä miehen palleaan, seurasi iskua nopealla kiertopotkulla
ja lopetti sarjan klassikkoliikkeeseen: polvella haaruksiin. Ei
ehkä tyyli puhdasta, mutta tehokasta.

Tästäkään päällekkäajasta ei ollut vastusta. Mies voih-
kaisi suomeksi jotakin epäselvää, joka kulmikkaista äännteistä
päättellen kuulosti kovasti kirosanalta, ennen kuin vaipui
maahan säälistäväksi kasaksi.

”Oletko kunnossa, kultaseni?” Caroline kääntyi kohti
tyttöä, joka oli jäänyt seisomaan kauemmas silmät suurina.

Tyttö ei näyttänyt ymmärtävän kysymystä.

”Älä pelkää. Soitan poliisille ennen kuin tuo irstailija toke-
nee”, Caroline rauhoitteli ja alkoi kaivaa puhelinta laukustaan,
joka ei ollut missään vaiheessa jättänyt hänen käsivarttaan.

”Tuo tuossa on minun veljeni”, tyttö sai sanottua. Hän osoitti miestä, joka örisi kasvot maata vasten. ”Ei sinun tarvitse soittaa kenellekään.”

”Mutta hänhän yritti satuttaa sinua. Katso nyt vaatteitasi.” Tyttö vilkaisi hamettaan. ”Revin tämän itse.”

Nyt Caroline ei enää ymmärtänyt mitään. ”Miksi sitten pakenit?”

”Koska aion ottaa häneltä tuon kirotun kapistuksen!” matala ja tuskantäyteinen miehen ääni huusi maasta.

”Et saa!” tyttö kiljaisi ja puristi taas kädet rinnalleen. Niiden välissä vilahti kännykkä.

”Yrititkö sinä varastaa hänen puhelimensa?” Caroline kysyi tytön veljeltä.

Mies kierähti kyljelleen, yhä kokoon käpertyneenä. ”Yritin takavarikoida sen. Rangaistukseksi.”

Caroline katsoi kysyvästi tyttöön, jonka kasvoille lehahti hiuksiin sopiva punoitus. Hän pani merkille, että tytön vahva meikki oli levinnyt poskille.

”Olin yön ulkona, enkä mennyt kouluun.” Tyttö mulkaisi veljeään. ”Mutta et silti saa viedä puhelintani!”

Mies onnistui nousemaan kontilleen ja vääntäytyi ähkäisten ylös. ”Tiesit, mikä rangaistus olisi. Karkaamisesta arestia, pinnaamisesta puhelimen menetys.”

Mies katsahti Carolinea ärtyneenä kuin olisi vasta nyt tajunnut tämän olevan läsnä. Hän vaihtoi suomeen ja alkoi selvästi läksyttää tyttöä, joka väitti yhä vastaan.

Carolinea harmitti, ettei hän ymmärtänyt kaksikon puhetta, mutta enemmän häntä nolotti oma käytöksensä.

”Olen todella pahoillani”, hän sanoi miehelle, kun tämä pysähtyi vetämään henkeä.

”Antaa olla”, mies murahti.

”Ei, anna minun hyvittää äskeinen jotenkin.” Caroline kai-voi lompakkonsa esiin. Hän otti sieltä kaksi viidenkymmenen euron seteliä ja toivoi, että summa vastasi edes jotenkin dollareita.

Tytön kasvot kirkastuivat hänen nähdessään rahat, mutta mies huitaisi kädellään torjuvasti.

”Laita ne pois. Kuten sanoin, antaa olla. Sen sijaan voisit kertoa, mitä teet pihallani.”

Caroline hätkähti muistaessaan tehtävänsä. Outoa, hetkeksi hän oli unohtanut asian, joka oli vainonnut häntä jo monta päivää.

”Etsin perhettä nimeltä Ikonen”, Caroline sanoi ja toivoi, että äänsi nimen edes sinnepäin. ”Tai heidän sukulaisiaan.”

Tyttö ja mies vaihtoivat pitkän katseen, joka kumma kyllä ei ollut lainkaan yllättynyt, vaan pikemminkin huvittuneen kyllästynyt.

”Jotakuta tiettyä Ikosta kenties?” Mies kohotti toista suupieltään vinoon hymyyn.

”Kuka tahansa kelpaa”, Caroline sanoi.

”Kuulehan, Kaarlo ei ole täällä. Voin välittää hänelle vies-tin, mutta sinuna luovuttaisin. Jos hän ei vastaa soittoihisi, häntä ei kiinnosta. Ja usko pois, häntä ei koskaan kiinnosta.”

”En tunne ketään Carloa. Haluan vain puhua jonkun kanssa, joka on sukua miehelle, jonka etunimi alkoi V-kirjaimella ja joka eli 1900-luvun alussa. Mies asui tässä talossa.”

Se selvästi yllätti kaksikon. Tyttö kallisti päätään tarkas-tellessaan Carlinea.

”En osaa sanoa ketä etsit, mutta me olemme Ikosia ja olemme asuneet tässä talossa siitä lähtien, kun se rakennet-tiin”, mies sanoi.

Carolinen oli vaikea uskoa onneaan. ”Mahtavaa. Minä olen Caroline Taylor.”

Hän ojensi kättään. Vieressä seisova tyttö ei sanonut mitään, mutta alkoi kulmat kurtussa näpyttää puhelintaan.

”Henri Ikonen.” Mies tarttui Carolinen käteen ja puristi sitä tiukasti. ”Miksi olet kiinnostunut jostain kauan sitten eläneestä sukulaisestani?”

Caroline irrotti otteensa ja venytteli sormiaan. Ehkä mies ei ollutkaan vielä aivan unohtanut hänen krav maga -otteitaan. Hän sujautti kätensä laukkuun. Sormenpäät löysivät kirjekuoren reunan.

”Siksi, että hän matkusti Titanicilla.”

LUKU 3

10. huhtikuuta 1912
Southampton, Englanti

VALTAVA ALUS KOHOSI VÄKIJOUKON YLLE kuin Jumalan käsi, valmiina poimimaan heistä jokaisen hellään huomaansa. Sen neljä savupiippua kurottivat kohti harmaita pilviä.

Ihmiset tungeksivat ja työnsivät, ilma haisi kosteilta villa-vaatteilta ja hieltä. Kovat äänet ympäröivät Annan. Pälpätys, kalkatus ja mylvinä rummuttivat häntä vasten ja uhkasivat hukuttaa alleen. Savu leijaili ympärillä yhä, vaikka heidät Southamptoniin tuonut juna oli pysähtynyt aikaa sitten. Haju takertuisi varmasti uuteen mekkoon, Anna suri.

Vieraat sanat poukkoilivat ilmassa ja lääkärien huudot vihloivat Annan päätä. Hän tunsii olevansa karjalaumassa, jota työntekijät paimensivat eteenpäin. Ensimmäisen tai toisen luokan matkustajien ei varmasti tarvinnut alistua tarkastettaviksi kuin jotkin syöpäläisiä kuhisevat kerjäläiset.

Anna oksentaisi kohta. Hänen äitinsä oli sanonut maailman koostuvan musiikista, kun he olivat ensimmäisen kerran avanneet nuottivihon yhdessä. Mutta tämä ei ollut musiikkia. Tämä oli musiikin vastakohta.

Tungoksessa Viljon kädet kiertyivät Annan ympärille ja mies veti hänet rintaansa vasten. Mies piti tönijät loitommalla,

mutta Annan olo kävi vain huonommaksi. Häkki puristui tiukemmin hänen ympärilleen eikä hän saanut enää henkeä. Tämä häkki työnsi maailman ja musiikin kauemmas ja sumpisti hänet yhdeksi merkityksettömäksi kasvoksi väkijoukossa, unohtuvaksi merkinnäksi jonkun muun papereissa.

”Älä”, Anna ähkäisi ja vetäytyi kauemmas aviomiehestään.

Viljo päästi heti irti, mutta kahle oli yhä tiukasti kiinni. Se ympäröi Annan sormea.

Edessäpäin Maria seisoj jonossa eikä näyttänyt huomaavan kaaosta. Käly siveli pyöristynyttä vatsaansa ja hymyili itsekseen, katse jonnekin kaukaisuuteen kiinnittyneenä. Marian vieressä Johan naukkaili taskumatistaan ja tutki matkailippuja. Hän ei ollut suostunut luovuttamaan lippuja kenenkään muun haltuun. Annallakaan ei ollut oikeutta edes koskettaa paperinpalaa, jonka oli pitänyt olla hänen pääsylippunsa vapauteen.

Suolalta maistuva tuuli tarttui Annan hiuksiin ja yritti houkutella niitä pois nutturalta, jonka hän oli sinä aamuna huolellisesti kietonut niskaansa. Anna hengitti syvään. Vielä pari viikkoa aiemmin hän ei ollut ikinä nähnyt merta. Kuu-kausi sitten hänen kokemuksensa koko yhdeksäntoista elinvuoden ajalta olivat rajoittuneet vain kotitilaan ja Nurmeksen kauppalaan.

Silloin avioliitto oli vielä tuntunut pelastukselta. Sen myötä maailma oli auennut. Anna oli päässyt matkustamaan läpi kotimaansa aina Hangon kaupunkiin asti ja sieltä meren yli Englantiin.

Englanti oli niin erilainen, niin paljon isompi ja enemmän elossa kuin mikään paikka, minkä Anna oli nähnyt Suomessa. Hän oli kuitenkin varma, ettei mikään hänen

tähän mennessä näkemänsä vetäisi vertoja sille, mikä odotti meren takana.

”Onko sinun kylmä, kultaseni?” Viljo kysyi Annan vierellä.

Viljon ääni oli matala ja hiljainen kuten aina, ja väkijoukon melussa Anna joutui pinnistelemaan kuullakseen miehen sanat. Se kismitti häntä. Puhuisi kunnolla. Huutaisi vaikka! Osoittaisi edes joskus joitakin tunteita, mutta ei, mies oli hiljainen ja tutkimaton kuin kuivunut kaivo.

”Olen kunnossa”, Anna sanoi, vaikka hänen tosiaan oli kylmä. Välillä pilvien takaa pilkahteleva aurinko ei juuri lämmittänyt, ja pian voisi taas ripotella. Se ei Annaa haitannut, sillä hän rakasti sadetta. Etenkin, jos se kasteli oikein kunnolla kaiken, hänetkin.

Tuli heidän vuoronsa jonossa. Viljo yritti tavoittaa Annan katseen, mutta Anna kääntyi nopeasti toiseen suuntaan. Anna huomasi komean miehen pikkutakissa viittovan häntä lähemmäs. Mies näytti tummine silmineen Viljon täydellisesti vastakohdalta.

”Good morning, miss...” nuori mies tervehti.

”Mrs Ikonen”, Anna korjasi eikä voinut pitää inhoa pois kasvoiltaan joutuessaan paljastamaan siviilisäätynsä.

Mies selvästi luuli, että Annan tyytymättömyys johtui hänestä, ja palasi takaisin rooliinsa. Kutsuva hymy vaihtui viralliseen ilmeeseen.

”Seisokaa paikallanne, kun tutkin teidät”, mies sanoi englanniksi, ja ilokseen Anna ymmärsi täysin.

Tutkimus oli juuri niin nöyryyttävä kuin Anna muisti heidän ensimmäiseltä laivamatkaltaan Hangosta Hullin satamaan. Mies tarkasteli häntä kuin kapista eläintä, katsoi hänen suuhunsa ja pöyhi hänen hiuksiaan. Onneksi tämä

toimi rivakasti ja pian Anna pääsi siirtymään eteenpäin. Hän puristi tarkastuskorttia kädessään ja lähestulkoon helpottui, kun näki Viljon ja Marian odottamassa. Tunne kaikkosi nopeasti, kun Viljo otti hänen käsivartensa kainaloonsa.

Lähempänä laivaa kaaos tuntui vain lisääntyvän, samoin ihmisten määrä. Anna ja toiset väistelivät vaunuja, jotka pursuilivat matkalaukuista, ja kiersivät kiiltävän auton, jonka ikkunoiden eteen oli vedetty verhot. Johan palasi heidän luokseen väentungoksen etupäästä, missä hän oli käynyt selvittämässä asioita. Annaa suututti, ettei mies ollut ottanut häntä mukaansa, vaikka tiesi, että hänkin puhui englantia. Toki vain teoriassa, sillä hän ei ollut juuri päässyt harjoittamaan itse opettelemaansa kieltä, eikä pääsisikään tätä menoa.

”Me saamme nousta ensimmäisinä laivaan. Kuvitelkaa, ennen ensimmäistä tai toista luokkaa! Minähän sanoin, että nämä ovat hyvät liput.” Johan oli niin innostunut, että hänen ohuet viiksensä aivan värisivät. ”Odottakaa vain, millaisiin puitteisiin kohta pääsemme. Kaikki on upouutta!”

Annan teki mieli tuhahtaa miehen innolle, mutta hän painoi huulensa yhteen. Ensimmäisenä sisään astuminen tarkoitti pisintä odotusta. Ei ensimmäisen luokan matkustajia tietenkään laitettaisi odottamaan kauempaa kuin oli pakko.

”En minä niin puitteista välitä, kunhan matka vain sujuisi turvallisesti”, Maria sanoi.

”Minä pidän sinusta huolen.” Johan kietaisi kätensä Marian hartioille ja kumartui nuuhkaisemaan vaimonsa kaulaa.

Anna kääntyi pois paheksuvana, mutta pelkäsi itse olevansa liian sovinnainen. Maalaistollo, joka ei tiennyt mitään ison maailman tavoista.

Hänen katseensa osui laivaan. Hän oli vältellyt sitä kuin peläten, että se katoaisi pelkkänä haavekuvana, jos hän kiinnittäisi siihen liikaa huomiota. Oli selvää, että Titanic oli kaikkea, mistä Anna oli unelmoinut, ja vielä enemmän.

Laivan loputtomat ikkunat kiilsivät kuin silmät, jotka tarkkailivat ympärillä kuhisevia ihmisiä, pelkkiä muurahaisia sen valtaviin kylkiin vierellä. Tuntui aivan mahdottomalta, että kaikki se metalli ja puu todella pysyisi veden pinnalla.

Kun miehistö lopulta päästi ensimmäiset matkustajat nousemaan laivaan, jono alkoi liikkua vauhdilla. Innostus väreili ilmassa. Noususillalla Annan onnistui vihdoinkin irrottautua Viljosta sillä verukkeella, että tarttui kaiteeseen. Kun hän huomasi, miten kaukana vedenpinta oli, hän puristi sitä tiukasti. Toisella kädellään hän piti keskittyneesti kiinni matkalaukusta, jossa hänen koko omaisuutensa oli.

Kun enää yksi askel erotti Annan laivasta, hän kääntyi vielä vilkaisemaan taakseen. Vaikka hän ei ollut viipynyt Englannissa pitkään, tuntui haikkealta jättää maa. Nurmeksen kanssa hänestä ei ollut tuntunut samalta. Sieltä hän oli lähtenyt suomatta ajatustakaan sille, mitä jätti jälkeensä. Eikä se ollut paljoa. Nyt hän ymmärsi paremmin kuin koskaan, millainen tuppukylä kotikunta oli. Aivan liian pieni hänen kaltaiselleen.

Amerikka odotti häntä. Ehkä Vapauden maa voisi sittenkin toteuttaa myös hänen unelmansa.

Kaksi naista, kaksi valintaa ja salaisuus sadan vuoden takaa

Pielisen rannalla seisoo paljon nähnyt keltainen puutalo, jossa isäntänä ja nuorempien sisarustensa huoltajana toimii Henri Ikonen. Eräänä päivänä pihamaalle astelee luksuskorkoken-
gissä Caroline Taylor mukanaan vanha kirje ja helmisormus, joiden hän väittää liittyvän Ikosten sukuun. Henri ei ilahdu yllätysvieraas-
ta, mutta somevaikuttaja ja seurapiirikaunotar saa miehen sahan-
puruntuoksuisen arjen sekaisin. Samaan aikaan Carolinen oma
loisteliäs elämä New Yorkissa on vaarassa kadota häneltä kuin van-
heneva Instagram-stoori.

Toisessa ajassa, vuonna 1912, Nurmeksen taakseen jättänyt vasta-
vihitty Anna astuu Titanicin kannelle haaveissaan laulajattaren ura.
Kun Anna kohtaa laivalla komean liikemiehen, toivon sävelet alka-
vat soida hänen kurittomassa sydämessään.

*Ikoset-sarjan ensimmäinen osa **Helmisormus kirjekuoressa** on
ahmittava lukunautinto, joka vie suurkaupungin kimalluksesta
kuohuvan Atlantin yli aina Pielisen rannalle asti.*

